

2016-3-1

EKOLET KOTI (YV) – KOMPOSTIKÄYMÄLÄN KÄYTTÖ

(näillä kirjasimilla merkityt kohdat liittyvät vain nesteiden biologisella suodattimella varustettuun malliin)

Malli: koti (YV)

Kapasiteetti: 1-7 hengen jatkuva käyttö

Sähkönkulutus: 200/530 Wh/vrk (normaali/*biol. puhdistus*),

Suurin sähköteho: 8/40 W (normaali/*biol. puhdistus*),

Sulje istuimen kansi aina käytön jälkeen. Täytä kompostori käymälä- (ja elintarvike) jätteillä. Voit käyttää myös käsisuihkua, istuimen toimiessa bideenä.

1. Kompostorissa on neljään lokeroon jaettu kiinteän jätteen säiliö, nestesäiliö *ja biosuodin* sekä käymälätilassa oleva istuin.

2. Kompostorin kuluvat osat ovat sähköinen tuuletin *ja vesipumppu*. Toimivasta kompostorista tulee aina kuulua tuulettimen hurinaa *ja pumpun käydessä vesiputouksen solinaa*. Äänet ovat selvät kompostorisäiliön vierellä ja kuuluvat myös heikosti käymälähuoneeseen kun istuimen kansi on auki.

3. Käytössä olevan kompostorilokeron täytyminen kestää yleensä puolesta puoleentoista vuoteen. Lokeron täyttymisen näkee katsomalla taskulampulla istuimen viemäriputkeen tai kompostorin kannen tarkastusaukosta.

4. Tyhjennysluukun korkeudella oleva massa kypsyy viimeiseksi. **Komposti kypsyy tasaisemmin ja nopeammin mikäli kompostiin lisätään ainakin täytön alussa ja kerran kuussa muutama litra pölyämätöntä hiillipitoista hyvin ilmaa johtavaa ainetta kuten kuorirouhetta, huussikuiviketta, lehtipuun haketta tai olkia.** Kompostiin syntyy voileipäkakkua muistuttava rakenne. **Kypsyminen nopeutuu, jos kompostimassaan painetaan päältä reikiä** esim. sorkkaraudalla, kompostorihuoneen lämpötilaa nostetaan, kompostorin ympärille kierretään lämpöeriste tai pintamultaan laitetaan kompostimatoja.

5. **Lokeron täytyttyä, jätteet peitetään muutamalla ämpärillisellä tavallista multaa, kuorirouhetta, huussikuiviketta tai turvetta.** Tyhjennä vanhin kompostilokero ja laita sitten pohjalle 5-10 senttimetrin paksuudelta (hapanta) turvetta, huussikuiviketta yms. Lokeroa tyhjennettäessä varo rikkomasta sisäpintana olevaa suodatinkangasta. Tyhjennysluukun tiiviste puhdistetaan hyvin ja voidellaan putkikitillä tai vastaavalla ennen sulkemista. Tarvittaessa tiiviste uusitaan käyttäen laadukasta ikkunatiivistettä.

Säiliötä kierretään tyhjennysluukkujen yläpuolella olevista kädensijoista tai käyttämällä Ekoletin vääntökapulaa. Kiertäminen kevenee kun pyörien akselit ovat hyvin öljytyt ja jos kompostorin kansi on nostettu lattiasta kanteen ylettyvien tukirimojen varaan. Merkitse ennen kiertämistä täyttöön tulevan lokeron tyhjennysluukkuun täytön aloituspäivämäärä. Suosittelemme lokeron suodatinkankaan pesemistä, kun lokero on tyhjennetty 2-3 kertaa. Käytä pesussa vesilettoa, harjaa ja ympäristöystävällistä pesuainetta. Vedä suodatinkangassäkin pohja ulos tyhjennysluukusta, jolloin lika valuu suoraan ulos lokeroista. Mahdollinen valkoinen kalkkisaostuma sulatetaan etikka-vesi (1:5)-liuoksella.

6. Tyhjennetty kompostimulta on valmista ja hyvää lannoitetta sellaisenaan koristekasveille levitettäväksi. Kauan kompostorissa kypsänä ollut massa kuivuu, joten siihen on syytä tarkastusluukun kautta painella reikiä esim. sorkkaraudalla.

7. Kompostorista tuleva neste on biologisesti esipuhdistuu ja johdetaan poistoletkussa talon harmaavesien saostuskaivoon. Käytön ollessa vain satunnaista, tulee kompostoriin kaataa kuukausittain muutama ämpärillinen vettä niin, että nestesäiliö on aina vähintään puolillaan nestettä eikä pumppu ime ilmaa. Nesteen pinta on täytenä noin 7 cm ja puolillaan noin 15 cm vanteessa olevan tarkistusaukon alapuolella. Erilliseen mittatikkuun on merkitty nestepinta säiliön ollessa täynnä ja puolillaan.

8. Pitkän poissaolon ajaksi (useita kuukausia) on pumpun virtajohto syytä irroittaa jakorasiasta. Käytön taas alkaessa tulee kompostoriin kaataa 50-100 litraa vettä, kytkeä virtajohto jakorasiaan ja varmistaa, että neste kiertää. Mikäli nestesäiliö on poissaolon aikana haihtunut tyhjäksi, tulee pumppuun syöttää vettä ennen käynnistämistä. Syöttäminen tapahtuu parhaiten irrottamalla paineletku kompostorin kannesta ja kaatamalla siihen vettä.

9. Nestesäiliö on syytä huuhdella kompostorin täyden kierroksen jälkeen, jotta nestesäiliön pohjalle keräytyvä sakka ei kulkeutuisi pumppuun. Irroita pumpun virtajohto jakorasiasta, liitä juoksuusletku nestesäiliön alanurkassa, vanteen alla olevaan tyhjennysventtiiliin ja avaa venttiili. Tyhjentymistä voi nopeuttaa imemällä letkusta esim. veneilijöiden käyttämällä pilssipumpulla. Avaa vanteen sivussa oleva tarkistusaukon luukku ja suihkuta sisään puhdasta vettä. Huuhdelun jälkeen sulje tyhjennysventtiili, täytä säiliö vedellä vähintään puolilleen sekä sulje tarkistusaukon luukku.

Kytke pumppuun virta ja tarkista, että neste kiertää. Mikäli pumppu on imenyt ilmaa, tulee se syöttää vedellä ennen virran kytkemistä (kts kohta 8).

10. Tuuletin ja nestepumppu tulee pestä vedellä vuosittain tai tarvittaessa. Pesua varten molemmat tulee irrottaa paikaltaan (katso jäljempänä kohta sähkölaitteiden uusiminen).

11. Keittiössä elintarvikejätteet on syytä säilyttää kannellisessa astiassa kärpästen torjumiseksi.

12. Käymäläistuimen kautta tapahtuva tuuletus imee pölyistä huoneilmaa. Istuinta voidaan pestä vedellä tai ympäristöystävällisillä miedoilla pesuaineilla kuten Tolulla.

13. Jos kärpäsiä esiintyy. Torjuntaan sopii munia tuhoava karjatalouden valmiste (esim. Spruzit/Neudorf, Dimilin) ja lentävät hyönteiset tuhoava myrkky (esim. Puutarha-aerosoli tai Baygon). Tuuletin tulee katkaista tunniksi vaikutuksen tehostamiseksi. Banaanikärpästen (Drosophila) munia hävittää tehokkaasti täytössä olevaan lokeroon lisätty biologinen torjuntaeliövalmiste Kotisukkulamadot (feltiae),
Lentävien hyönteisten torjunta tulee tehdä kolmena peräkkäisenä viikkona elokierron katkaisemiseksi. Kärpäset eivät pääse lisääntymään nestetilaan, joten torjuminen on helppoa. Käymälähuoneeseen ja keittiöön voi laittaa myös kärpäsansan lisäämällä lasilliseen vettä pari lusikallista omenaetikkaa ja astianpesunestettä.

14. Sähkökatkon sattuessa voidaan mahdollista hajuhaittaa estää irrottamalla tuulettimen virtajohto sähkönjakokeskuksesta ja vetämällä kompostorin kannen alla oleva tuuletin pois paikaltaan jolloin tuuletin ei kurista ilmavirtausta. Sähkökatkon jälkeen tulee tuuletin työntää paikalleen ja kytkeä virta.

15. Huollosta tai sähkökatkosta mahdollisesti johtuva hajuhaitta voidaan välttää laittamalla käymäläistuim suuren muovisäkin (esim. jätesäkki) sisään.

16. Ekolet-käymälä on tehty kierrätyskelpoisesta polyeteeni-muovista, kuumasinkitystä teräksestä sekä ruostumattomasta teräksestä. Käymälää saa käyttää tai täyttää vain tässä ohjeessa mainitulla tavalla. Muu käyttö on kielletty.

Sähkölaitteiden uusiminen

17. Sähkölaitteiksi on valittu pitkäikäiset tuotteet. Jos sähkölaite lakkaa toimimasta, tarkista onko virta kytketty. Jos tämä ei auta, niin laite tulee uusia seuraavan ohjeen mukaisesti.

18. Tuuletin vaihdetaan irrottamalla tuulettimen virtajohto sähkön jakorasiasta ja pudottamalla johto kompostorin sisälle. Kompostorin kannen alla oleva tuuletin vedetään sivusuunnassa pois kiinnityshyllyltä (liikkuu kahteen vastakkaiseen suuntaan). Uusi tuuletin työnnetään paikalleen niin, että nimitarra tulee putkeen päin (puhallus). Virtajohto pujotetaan reiästä sähkön jakorasiaan, kiristetään varovasti ja kiilataan paikalleen kumikorkilla. Johto kytketään liittimeen. Uuden tuulettimen saa Ekolet-myyjältä tai normaalista elektroniikkaliikkeestä.

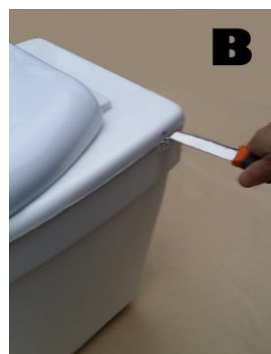
Tuulettimen tehoa voidaan säätää virtalähteessä olevaa säätöruuvia kiertämällä (ei yli 12V). Suosittelemme tuulettimen pitämistä aina käynnissä, sillä tuulettimen sähkön kulutus on minimaalista. Jos pitkän poissaolon ajaksi haluat katkaista tuulettimen virran, niin hajun välttämiseksi laita viemäriputkeen ilmapirtauksen tukos tai peitä istuin tiiviisti jätesäkillä.

19. Pumpun sisäosat vaihdetaan irrottamalla pumpun virtajohto jakorasiasta ja nostamalla pumppu vähintään kompostorin metallivanteen yläosan tasolle, vetämällä pumpun päätyritilä pois sekä kiertämällä näkyviin tullut pumpun koko pääty irti ja vetämällä sisäosa ulos. Pumpun tai sen sisäosan vaihdon jälkeen tulee pumppu asettaa paikalleen ja syöttää vedellä ennen virran kytkemistä (kts. kohta 8). Uuden sisäosan tai pumpun saa normaalista akvaarioliikkeestä tai Ekolet myyjältä.

20. Jos käymäläistuim nariisee haittaavasti.

Irrota kuoret toistaan (avaa sivujen 4 ruuvia) ja puserra sisäkuoren reunoihin täyttävää rakennusliimaa kuvan A mukaisesti noin 5 mm paksuudelta ja 10-15 mm leveydeltä jättäen kiinnitysruuvien reikien kohdat vapaiksi.

Paina sisäkuori paikalleen ulkokuoreen ja kiinnitä kiinnitysruuvit. Anna liiman kovettua noin vuorokauden (ei vielä lopullisen kovaa) ja irrota kuoret toisiltaan kuvan B mukaisesti puukkoa tai ruuvimeisseliä apuna käyttäen. Kiinnitä kuoret uudelleen toisiinsa ja kierrä ruuvit paikoilleen. Anna liiman kuivua lopullisesti. Istuin on narinaton ja tarvittaessa uudelleen avattavissa.

Suosittelimme tuulettimen *ja pumpun akselin (tai pumpun)* vaihtamista viiden vuoden välein sekä näiden osien pitämistä aina varaosina. Käy myös vuosittain katsomassa (www.ekolet.com) onko käyttöohjeeseen tullut päivityksiä.

Valmistaja:
Ekolet Oy
Estetie 3
00430 Helsinki

info@ekolet.com

www.ekolet.com

VIANETSINTÄ

(näillä kirjaimilla merkityt kohdat liittyvät vain nesteiden biologisella suodattimella varustettuun malliin)

Käymälähuoneessa on hajua:

- Kompostorin tyhjennys- tai tarkistusluukku on jäänyt auki
 - sulje luukku.
- Kompostorin kansi ei ole tiiviisti paikallaan
 - korjaa kannen asento.
- Käymäläistuimen kansi on jäänyt auki
 - sulje kansi.
- Sähkö on poikki
 - irrota tuulettimen virtajohto sähkön jakorasiasta ja vedä kompostorin kannen alla, ilmastointiputken suulla oleva tuuletin pois hyllyltään (katso käyttöohjeen kohta 18). Sähkön palattua laita tuuletin takaisin paikalleen.
- Tuuletin ei ole paikallaan tai on asennettu väärinpäin
 - työnnä tuuletin paikalleen ja kytke virta (katso käyttöohjeen kohta 18).
- Tuuletin on epäkunnossa
 - uusi tuuletin (katso käyttöohjeen kohta 18)
- Tuuletin on niin likainen, että se ei jaksakaan enää pyöriä **(yleisin häiriön syy !)**
 - Pese tuuletin vedellä (katso irrottaminen käyttöohjeen kohdasta 18)
- Ilmastointiputki ei ole ilmatiivis
 - tiivistä putken saumat.
- Tuuletusputki ei ylety asennusohjeen mukaisesti katonharjan yläpuolelle
 - pidennä putkea ja tarkista että jakorasiassa olevan muuntajan pohjassa oleva jännitteensäädin on 12 Voltille (ei yli).
- Käymälähuoneen yläosassa on avoin tuuletusaukko
 - sulje aukko
- Käymälähuone ei saa korvausilmaa
 - avaa aukko
- Poikkeavasta rakennuksesta johtuen tuulettimen teho ei riitä.
 - Asenna tuuletusputken huippumuri (radonimuri)

Kompostorin neste ei kierrä tai pumppu pitää kovaa ääntä tai lämpenee:

- Nestepumppuun ei tule sähkövirtaa
 - tarkista sähkön saanti ja että kellokytkin katkoo virtaa 15 min välein
- Nestesäiliötä ei ole huuhdeltu
 - huuhtele säiliö (katso käyttöohjeen kohta 8).
- Pumpun syöttäminen vedellä ei ole onnistunut
 - syötä uudelleen (katso käyttöohjeen kohta 7).
- Pumppu imee ilmaa pumpun päähän tulevan imuletkun liitoksesta
 - tiivistä liitos.
- Pumppu on likainen (voi pitää kovaa ääntä tai lämmitä)
 - pese pumppu sisältä (katso käyttöohjeen kohta 19). Kova (emäksinen) vesi muodostaa pumppuun pannukiveä. Liuota pannukivi kaatamalla pumppuun etikkaa. Lisää kompostorilokeron reunoille hapanta turvetta tai lahtipuun sahanpurua.
- Pumppu on epäkunnossa
 - uusi pumppu tai sen sisäosat (katso käyttöohjeen kohta 19)

Laita näkyvään paikkaan keittiöön

MITÄ KOMPOSTIIN

YLEENSÄ KAIKKI, MIKÄ ON JOSKUS OLLUT ELÄVÄÄ:

- ✓ **Normaalit WC-jätteet.**
- ✓ **Lasten vaipat** repäistävä halki ennen kompostoriin laittoa. Vaipat vievät tilaa ja niiden keinokuituosat eivät maadu.
- ✓ **Hedelmien, juuresten ja vihannesten kuoret.** Yleisimmin käytetyt säilöntäaineet hajoavat vähitellen kompostissa.
- ✓ **Kahvin ja teen porot.** Suodatinpaperit ja teepussit voi laittaa mukaan.
- ✓ **Kaikki muu ruokajäte.** Hyvin isoja kiinteitä jätekappaleita kuten kaalinpäitä tai leipiä on hyvä pieniä muutamaan osaan.
- ✓ **Ruokaan ja ruuan valmistukseen liittyvät nesteet.**
- ✓ **Taluspaperi**, ellei siihen ole imeytetty jotakin haitallista ainetta.
- ✓ **Sanomalehden aukeama tai paperipussi** kompostisangon pohjalla käytettynä.
- ✓ **Kukkamulta, kasvisjätteet ja puunlehdet** (vievät tilaa).
- ✓ **Luonnonkuidut** hyvin pieninä määrinä: villa, puuvilla, pellava, silkki.
- ✓ **Puulastu ja puru** (ei lahosuojattua puuta), kuorike, hake, turve, olki.
- ✓

KOMPOSTIIN EI SAA LAITTA

AINEKSIA, JOTKA EIVÄT LAHOA TAI JOTKA VOIVAT MYRKYTTÄÄ KOMPOSTIN

- ✗ **Ei tuhkaa tai kalkkia** (tulee liikaa emästä).
- ✗ **Ei ongelmajätteitä:** öljy, bensiini, liuottimia, maaleja, torjunta-, desinfiointi tai lahosuoja-aineita eikä lääkkeitä tai paristoja.
- ✗ **Ei pesuaineita sisältäviä pesuvesiä.**
- ✗ **Ei muovia, lasia tai metalleja.**
- ✗ **Ei ns. biohajoavia jätepusseja**, keinokuitu-, nahka- tai kumituotteita.
- ✗ **Ei tupakantumppeja eikä siivoustomia.**
- ✗ **Ei paperia** suuressa mitassa; muovitettua, vahapinnoitettua tms. paperia ei lainkaan.